

ASBÜ

DÜNYA ŞİİR GÜNÜ

World Poetry Day

21 Mart 2020/2021

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür
Kurumu

UNESCO
Türkiye
Millî Komisyonu

www.asbu.edu.tr

ASBÜ
GAUM

**ANKARA SOSYAL BİLİMLER
ÜNİVERSİTESİ**

DÜNYA ŞİİR GÜNÜ

21 Mart 2020/2021

Hazırlayanlar

Mine Özyurt Kılıç
Hüseyin Alhas

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	ix
Prof. Dr. Mine Özyurt Kılıç Arş. Gör. Hüseyin Alhas	
Şiir ve İnsan	xv
Prof. Dr. M. Hakan Türkçapar	
Sunuş	xix
Prof. Dr. M. Akif Kireççi	
Göç, İnsan ve Şiir	xxv
Prof. Dr. Şebnem Köşer Akçapar	
Sümerce	1
Anonim - “Lugalbanda’nın Güneş’e Yakarışı” Türkçeye çeviren: Selim Ferruh Adalı İngilizceye çevirmen: Herman Vanstiphout	
Latince	12
Publius Ovid Naso - “Sürgün Şiirleri” Türkçeye çeviren: Samet Özgüler İngilizceye çeviren: A. S. Kline	

Çince	21
Du Fu - “Baharın Seyri”	
Türkçeye çeviren: Ayşe Öztürk	
İngilizceye çeviren: Stephen Owen	
İngilizce	24
Anonim - “Yolgezer”	
Türkçeye çeviren: Hüseyin Alhas	
İngilizceye çeviren: Sean Miller	
Türkçe	30
Karacaoğlan - “163. Koşma”	
İngilizceye çeviren: Seyfi Karabaş & Judith Yarnall	
İtalyanca	32
Vincenzo Cardarelli - “Gece Geçişi”	
Türkçeye çeviren: Bedrettin Cömert	
İngilizceye çeviren: Alessandro Baruffi	
Japonca	35
Chūya Nakahara - “Eve Dönüş”	
Türkçeye çeviren: Nuray Akdemir	
İngilizceye çeviren: Hüseyin Alhas	
Adige Dili	38
Anonim - “Ana Vatanımız”	
Türkçeye çeviren: Zümre Gizem Yılmaz Karahan	
İngilizceye çeviren: Amjad Jaimoukha	

İspanyolca	44
Pablo Neruda - “Dönüş Sevinci” Türkçeye çeviren: Enver Gökçe İngilizceye çeviren: Robert Bly	
Rusça	51
Konstantin Simonov - “Bekle Beni” Türkçeye çeviren: Sacide Üçer İngilizceye çeviren: Mike Munford	
Azerbaycan Türkçesi	57
Muhammed Hüseyin Şehriyar - “Haydar Baba'ya Selam” Türkçeye çeviren: Muharrem Ergin İngilizceye çeviren: Gholam-Reza Sabri-Tabrizi	
Farsça	64
Mecîd Nefisî - “Los Angeles” Türkçeye çeviren: M. Bülent Kılıç İngilizceye çeviren: Mecîd Nefisî	
Arapça	76
Mahmoud Darwish - “Kimim Ben, Sürgün Olmadan?” Türkçeye çeviren: Mine Özyurt Kılıç & Hüseyin Alhas İngilizceye çeviren: Fady Joudah	

CONTENTS

Preface	ix
Prof. Dr. Mine Özyurt Kılıç Res. Assist. Hüseyin Alhas	
Poetry and Human Beings	xv
Prof. Dr. M. Hakan Türkçapar	
Foreword	xix
Prof. Dr. M. Akif Kireççi	
Poetry And Migration: Human Beings as Agents in Migration Flows	xxv
Prof. Dr. Şebnem Köşer Akçapar	
Sumerian	1
“Lugalbanda’s Prayer to Sun” Translated into Turkish by Selim Ferruh Adalı Translated into English by Herman Vanstiphout	
Latin	12
Publius Ovid Naso - “Tristia” Translated into Turkish by Samet Özgüler Translated into English by A. S. Kline	

Chinese	21
Du Fu - “View in Spring”	
Translated into Turkish by Ayşe Öztürk	
Translated into English by Stephen Owen	
English	24
“The Wanderer”	
Translated into Turkish by Hüseyin Alhas	
Translated into English by Sean Miller	
Turkish	30
Karacaoğlan - “Koşma 163”	
Translated into English by Seyfi Karabaş & Judith Yarnall	
Italian	32
Vincenzo Cardarelli - “Night Landscape”	
Translated into Turkish by Bedrettin Cömert	
Translated into English by Alessandro Baruffi	
Japanese	35
Chūya Nakahara - “Homecoming”	
Translated into Turkish by Nuray Akdemir	
Translated into English by Hüseyin Alhas	

Adyghe	38
“Circassia - “Our Motherland”	
Translated into Turkish by Zümre Gizem Yılmaz Karahan	
Translated into English by Amjad Jaimoukha	
Spanish	44
Pablo Neruda - “Hymn and Return”	
Translated into Turkish by Enver Gökçe	
Translated into English by Robert Bly	
Russian	51
Kostantin Simonov - “Wait for me”	
Translated into Turkish by Sacide Üçer	
Translated into English by Mike Munford	
Azerbaijani Turkish	57
Muhammed Hüseyin Şehriyar - “Hail to Haydar Baba”	
Translated into Turkish by Muharrem Ergin	
Translated into English by Gholam-Reza Sabri-Tabrizi	
Persian	64
Mecîd Nefisî - “Ah, Los Angeles”	
Translated into Turkish by M. Bülent Kılıç	
Translated into English by Mecîd Nefisî	

Arabic

76

Mahmoud Darwish - "Who Am I, Without Exile?"

Translated into Turkish by Mine Özyurt Kılıç & Hüseyin
Alhas

Translated into English by Fady Joudah

ÖN SÖZ

Prof. Dr. Mine Özyurt Kılıç

Arş. Gör. Hüseyin Alhas

UNESCO, şiirsel ifade ile dilsel çeşitliliği desteklemek ve nesli tükenmekte olan dillerin duyulması için bir fırsat yaratmak amacıyla 1999 yılında Paris'teki 30. Genel Konferansında 21 Mart gününü Dünya Şiir Günü olarak kabul etmiştir. O tarihten beri Dünya Şiir Günü, insanlığın ortak kültürünü kutlamak, sağlamlaştırmak ve dünya şiir mirasını gelecek kuşaklara aktarmak amaçlı bir gün olarak her yıl 21 Mart günü kutlanmaktadır. Kültürlerarası diyalog ve etkileşimlerin artması için 1999 yılından itibaren güçlü bir platform sunan Dünya Şiir Günü her sene farklı bir temaya odaklanmaktadır.

2019 yılında UNESCO'nun belirlediği diller ve dillerin korunması teması kapsamında, üniversitemizde bir gelenek haline gelmesini hedefleyerek, bu anmanın ilkini Yabancı Diller Fakültesi öncülüğünde “Yazmak ve Yaşamak” teması altında farklı dillerden şiirleri o dili ana dili olarak konuşan ASBÜ mensuplarının seslendirmesiyle gerçekleştirmiş ve bir kitapçık hazırlayarak bu şiirleri basılı olarak sunmuştuk. Türkçe, Japonca, Arapça, Rusça, Etiyopya'da konuşulan Amharca,

Farsça, Çince ve İngilizce dillerinde yazılmış şiirlerin İngilizce ve Türkçe çevirilerinin yer aldığı bu kitapçıkla, etkinliğe katılan öğrenci, akademisyen, idari personel ve konukların insanlığın ortak duygu ve düşüncelerini, şiirin insanlığı eşitleyici gücü aracılığıyla deneyimleyebilmesini sağlamıştık.

2020 yılı için de etkinliği dünyada, ülkemizde ve üniversitemizde öncelikli çalışma alanlarından biri olan göç ve göçmenler temasını ele alacak şekilde ASBÜ Göç Araştırmaları ve Uygulamaları Merkezi öncülüğünde 21 Mart 2020 tarihinde yapmayı planlamıştık. Etkinliğin farklı coğrafyalarda, farklı tarihsel dönemlerde, farklı dillerde göç üzerine yazılmış şiirlerden oluşan seçkisini ne mutlu ki 21 Mart 2021 Dünya Şiir Günü'nde okurlarla buluşturabiliyoruz.

Seçtiğimiz göç şiirleri aracılığıyla, tarih boyunca göç konusunun dünyanın farklı yerlerinde yaşamış şairlerce nasıl dile getirildiğini ve ortak deneyimlerin zaman ve mekân sınırlarını nasıl aşarak bize ulaştığını anlatmayı, bu sayede insanlığın göç konulu edebi mirasını sizlerle paylaşmayı hedefliyoruz. Kronolojik olarak sıraladığımız Sümerce, Latince, Çince, İngilizce, Türkçe, İtalyanca, Japonca, Adigece, İspanyolca, Rusça, Azerbaycan Türkçesi, Farsça, Arapça dillerinde yazılmış toplam on üç dilden göç şiiri sayesinde hem dil çeşitliliğini kutlamayı hem de dünyadaki göç/göçmen sorununun farklı

boyutlarına dikkat çekmeyi amaçlıyoruz. Seçki yayına hazırlanırken şiirlerin seçilmesi, bazılarının çevrilmesi ve metnin baştan sona gözden geçirilmesi aşamalarında katkılarını cömertçe sunan ASBÜ'nün çok değerli akademisyenlerine sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Göç etmek zorunda kalan, göç etmeye zorlanan, göçü en uygun seçenek olarak gören insanların yaşadıklarına duygudaşlık etmeye aracı olmasını dilediğimiz bu seçki ulaştığı her yere farkındalık, şifa ve zihinsel aydınlanma götürsün. Umarız sözün gücü insanların yaşamayı seçtikleri yerde güvenlik, huzur, sağlık ve refah içinde sevgiyle var olabildiği hayatları kurmayı kolaylaştırır. Bunu yürekten diliyoruz!

PREFACE

Prof. Dr. Mine Özyurt Kılıç

Res. Assist. Hüseyin Alhas

UNESCO first adopted 21 March as World Poetry Day during its 30th General Conference in Paris in 1999 with the aim of supporting linguistic diversity through poetic expression and increasing the opportunity for endangered languages to be heard. Since then, World Poetry Day has been celebrated on March 21 every year to acknowledge and consolidate the common culture of humanity and pass on the world's poetic heritage to the future generations. World Poetry Day, which has provided a strong platform for promoting intercultural dialogue and interactions since 1999, focuses on a different theme every year.

In 2019, within the scope of the theme of preservation of languages determined by UNESCO, we made the first of this commemoration under the theme of “Writing and Living” at the initiative of the Faculty of Foreign Languages with the recital of various poems in different languages by ASBU members, the native speakers of those languages. We also brought out a booklet which included the English and Turkish translations of all the poems recited together with their texts in Turkish, Japanese, Arabic, Russian, Amharic (spoken in Ethiopia), Persian,

Chinese and English. With this booklet, including texts and translations, we provided an opportunity to the students, faculty, administrative staff and guests participating in the event to experience the shared feelings and thoughts of humanity through the equalizing power of poetry even though the poems were originally in foreign languages.

Under the aegis of ASBU Global Migration Research Center, we planned to hold the event, World Poetry Day 2020, on March 21, 2020, to address the theme of migration, which has been one of the priority fields of study in the world, in our country and at our university. We are happy to engage readers with a selection of poems written on the theme of migration, in different territories, historical periods, and languages, on March 21, 2021 World Poetry Day.

Through the chosen poems, we aim to accentuate how the issue of migration was dealt with by poets who lived in different parts of the world throughout history and how the common experiences reached us by transcending time and space boundaries. In this respect, we aim to share the literary heritage of humanity on migration with you. With the thirteen migration poems in this book written in Sumerian, Latin, Chinese, English, Turkish, Italian, Japanese, Adyghe, Spanish, Russian, Azerbaijani, Persian, and Arabic languages, which we have listed

chronologically, we aim to both celebrate the diversity of languages and draw attention to the various aspects of migration. We take this opportunity to place on record our profound sense of gratitude to the esteemed ASBU academics who keenly participated in the selection and translation of certain poems and also undertook a thorough review of the texts while preparing this book for publication.

Let this selection help cultivate empathy with the people who have to migrate, who are forced to emigrate, and who see migration as the most suitable option; and let it also bring awareness, healing and mental enlightenment wherever it reaches! We hope the power of words will make it easier for people to establish lives blessed with joy, love, safety, peace, health, and prosperity wherever they choose or happen to live. We wish this wholeheartedly!

ŞİİR ve İNSAN

Prof. Dr. M. Hakan Türkçapar

**Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Rektör Yardımcısı**

Her sanat dalının, dolayısıyla o sanatı gerçekleştiren sanatçının kullandığı bir hammadde ve malzemeyi işlerken kullandığı bir yöntem var. Ressam tuvali boyayı, rengi şekli, heykeltraş bir kütleyi, müzisyen notaları, sesleri, edebiyat dili, yönetmen senaryoyu, öyküyü, müziği, oyuncularını işler... Şiir ise bir edebi tür olarak dili ve sözcükleri kullanmanın belki de en çok öne çıktığı edebi türdür. Dil insanı, insan yapan, insana özgü olanın doğduğu yerdir. Dilimize göstereceğimiz özen doğrudan düşünmeye verdiğimiz önem anlamına gelir; bir düşünceyi dili ne kadar iyi kullanıyorsak o kadar iyi aktarabiliriz. Bu anlamda şiir dilin yoğunlaştığı, sözle aktarılanın belki de en zengin, en derin şekilde ifade edilebileceği edebi türdür. Bir şiir, hatta bazen bir dize, belki onlarca sayfanın aktaracağı şeyi, bir çırpıda bize söyleyiverir.

21 Mart Dünya Şiir Günü'ne ilişkin hazırlanan bu seçkiye sunuş yazmam istendiğinde bunu bu duygularla büyük bir memnuniyetle kabul ettim. Büyük bir emek ve çaba ürünü olan bu güzel şiir seçkisinin iki türlü önemi var: Hem çeşitli dillerden özgün şiirlerle tanışma hem de onları, yeniden Türkçe söylenişleriyle okuma şansı veriyor. Şiirin çevrilemeyeceğini ancak yeniden başka bir dile

aktarılabileceğini, bunun da çok zor bir edebi uğraş olduğunu düşünüyorum: Her şiir çevirisinin bir yönüyle yeniden yazılmış bir şiir olduğuna inananlardanım. Bu nedenle çevirilere emeği geçen çevirmen-yazarlar ayrıca bir kutlamayı hak ediyor.

Bu duygularla Dünya Şiir Günü'nü kutluyor ve başta sayın Mine Özyurt Kılıç ve Hüseyin Alhas olmak üzere yapıta emeği geçen herkesi tebrik ediyor, bütün okurlara iyi okumalar diliyorum.

POETRY and HUMAN BEINGS

Prof. Dr. M. Hakan Türkçapar
Vice Rector,
Social Sciences University of Ankara

Every branch of art has its own raw material and its unique method to process this material. While a painter needs paint supplies, a sculptor deals with mass; a musician's tools are notes and sounds while a writer employs language; for a director, a script, music and actors are essential... Poetry is perhaps the most prominent literary genre in which the use of words is of central importance. Language is fundamental in making us more human since attention to language is the *sine qua non* of the significance we attach to thinking. Therefore, our ability to communicate an idea is directly related to our linguistic capacity. This makes poetry a literary genre in which the language appears in its most laconic and dense form. A poem, sometimes even a single line, will tell in a flash what is normally stated through dozens of pages.

When I was asked to write a brief foreword for this selection prepared for March 21, World Poetry Day, I accepted it with great pleasure. This selection of beautiful poems, which is a product of great effort, does two important things: It not only introduces original poems from various languages but also enables us to read them in translation. I think that poetry

cannot be translated; it can only be transferred to another language which is a very difficult literary endeavour: I am one of those who believe that every poem in translation is a product of rewriting. Therefore, translators, i.e. writers, who contributed to this selection deserve a special mention.

With these feelings, I celebrate World Poetry Day and congratulate everyone who contributed to this book, especially Mine Özyurt Kılıç and Hüseyin Alhas, and I wish you all a pleasant reading.

SUNUŞ

Prof. Dr. M. Akif Kireçci

**UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Başkan
Yardımcısı**

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Yabancı Diller Fakültesinin değerli öğretim üyeleri ve öğrencilerinin katkılarıyla her sene, UNESCO'nun Dünya Şiir Günü olarak ilan ettiği 21 Mart tarihinde, belirli bir tema altında bir şiir dinletisi düzenleyerek dünyanın farklı dillerinden şiirleri, bu dilleri ana dili olarak konuşan öğretim üyelerinin ağızından dinleyicilere sunuyor.

2020 yılı etkinliğinin ana teması, çağımızın en önemli konularından ve siyasal, toplumsal, ekonomik ve çevresel açılardan tüm dünyayı ve ülkemizi derinden etkileyen göç konusu. Dünyanın bir çok yerinde gönüllü ve zorunlu göç yoluyla, insanlar bir bölgeden başka bir bölgeye hareket ediyor. Bu hareket zorunlu göç kapsamında gerçekleştiğinde, ona trajediler, ve gözyaşları eşlik ediyor. Çocuklar, kadınlar ve yaşlıların yanı sıra gençler, dalga dalga bir bölgeden diğerine hareket ederken, aslında –istenmeseler bile–gittikleri yerlere farklı kültürleri aşıyor, yeni dinamizmler kazandırıyor. Dünya ve toplumlar, böylece bir taraftan hüznün yaşarken diğer

taftan kendilerini yenileme imkanı elde ediyorlar. UNESCO bütün toplumları ve yöneticileri bu göç hareketlerinden oluşan insanlık hallerini tanımaya davet ediyor, göçmenlere insani muamele konusunda çaba gösteriyor. Türkiye de dünyada en çok yerlerinden edilmiş insan barındıran ülkelerden birisi olarak kaynaklarını ve imkanlarını paylaşıyor.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ile ASBÜ GAUM Küresel Göç Araştırmaları ve Uygulamaları Merkezi'nin işbirliği ile Asya'dan Güney Amerika'ya geçmişten günümüze uzanan onlarca şiiri dinleyicilerle buluşturacak olan 2020 Dünya Şiir Günü etkinliği, dünyayı etkisi altına alan Korona Virüsü salgını nedeniyle gerçekleştirilemedi. Bu nedenle, bu etkinlikte yer alacak şiirler, şiirlerin yazıldıkları dilin yanı sıra Türkçe ve İngilizce çevirileriyle beraber bir kitapta toplanarak okuyuculara sunuluyor.

Kitapta Sümerce, Latince, Çince, İngilizce, Türkçe, İtalyanca, Japonca, Adigece, İspanyolca, Rusça, Azerbaycan Türkçesi, Farsça ve Arapça dillerinde yazılmış on üç şiir kronolojik olarak sıralanıyor. Çevirilerin büyük bölümünün de ASBÜ Yabancı Diller Fakültesi öğretim üyeleri tarafından yapıldığı seçkide, Ovid'den Karacaoğlan'a, Du Fu'dan Neruda'ya pek çok şairin yanı sıra şairleri bilinmeyen anonim eserlere de yer veriliyor.

Göçün duygusal ve tarihsel kaydı anlamına gelen bu şiirleri daha çok kişiye ulaştırmayı, daha çok zihni uyandırmayı hedefleyen bu anlamlı çalışmaya emeği geçen herkesi ayrı ayrı tebrik ediyorum.

FOREWORD

Prof. Dr. M. Akif Kireççi

**Vice President of the Turkish National
Commission for UNESCO**

Social Sciences University of Ankara organizes poetry recital under a specific theme every year on March 21, which is declared by UNESCO as World Poetry Day, with the contributions of the members of the faculty and students of the School of Foreign Languages. These poems are presented to the audience every year by the members of the same faculty.

The main theme of the 2020 World Poetry Day event is migration, which is one of the most important issues of our age and which deeply affects the whole world and our country in several aspects including political, social, economic and environmental. In many parts of the world, people move from one region to another through voluntary and forced migration. When this movement takes place in the context of forced migration, it is mostly accompanied by tragedies and tears. As children, women and the elderly, as well as young people move from one region to another in waves, they actually instill different cultures and bring new dynamism to the places they go, even if they are not welcomed. Thus, the world and societies have the

opportunity to renew themselves while migrants experiencing sorrow and struggle. Through its established principles, UNESCO invites all societies and administrators to recognize and feel compassion for the human condition resulting from these migration movements, and strives for humane treatment of immigrants. Turkey, as one of the countries that is hosting the most displaced people in the world, shares its resources and facilities with those people as a host country.

Due to the Covid-19 pandemic, 2020 World Poetry Day event at SSUA was delayed. But now it is time. UNESCO Turkey National Commission with the Global Migration Research Center of the SSUA, are bringing dozens of poems from all around the world, from Asia to South America, to the attention of interested audience. The poems which take place in this event are presented to the readers in a book together with their Turkish and English translations as well as the language in which the poems are written.

Thirteen poems written in Sumerian, Latin, Chinese, English, Turkish, Italian, Japanese, Adyghe, Spanish, Russian, Azerbaijani Turkish, Persian and Arabic languages are listed chronologically in the book. Most of the translations were made by faculty members of the Faculty of Foreign Languages of SSUA. The collection includes many poets from Ovid to Karacaoğlan, Du Fu and Neruda, as well as anonymous works of unknown poets.

I congratulate each and every one who contributed to this meaningful work that aims to bring these poems, which means the emotional and historical record of migration to the attention of more people and awaken more minds.

GÖÇ, İNSAN ve ŞİİR

Prof. Dr. Şebnem Köşer Akçapar

**ASBÜ Göç Merkezi Araştırmaları Merkezi
Müdürü**

Göç, insanlık tarihi kadar eski ve çok katmanlı bir olgudur. Göçün farklı nedenleri ve farklı kategorileri bulunmasına rağmen, günümüzde çoğu zaman siyasi, sosyal, ekonomik, kültürel nedenlerin afetler, iklim değişikliği, iç savaşlar, etnik ve dini ayrımcılık gibi sorunlarla tetiklenen ve birbirini içiçe girdiği durumları görmekteyiz. Bu nedenle, zorunlu ve gönüllü göç ayrımını yapmak artık daha zor hale gelmektedir. Uluslar arasında çizilen sınırlar bağlamında, göçler iç göç ya da dış göç olarak ikiye ayrılrsa da, zorunlu göçlerin büyük kısmını mülteciler gibi sınır ötesine geç(e)meyen yurtiçinde yerlerinden edilmiş insanlar oluşturmaktadır. Modern göç hareketlerinde kitlesel ve uzun süreli çözümsüzlükle karakter bulan, aynı zamanda araftaki hayatlara sıkışmış insanların yaşadıkları sosyal bilimlerde araştırma konularımızın odağına yerleşiyor. Dünya nüfusunun sadece %3.5’u hareket halinde olsa bile, göç her ülkeyi etkileyen ve siyasallaştırılmış bir konudur. Ayrıca, uluslararası göçün fakirlik, insan hakları, kalkınma gibi diğer küresel sorunlarla doğrudan ilişkisi bulunmaktadır. Dolayısıyla, göç olgusu, göç eden dışında çok fazla insanı etkilemekte; hem göç veren ülkede, hem

göç alan ülkede sosyal, siyasi ve ekonomik yankıları olmaktadır. İçinden geçtiğimiz bu dönemde, göçün giderek güvenleleştirildiğine ve popülist söylemler ile daha sorunlu hale getirildiğine tanıklık etmekteyiz. Bu durum, hiç şüphesiz, göçmen kimliklerinin yeniden inşasının yanı sıra, sosyal kabul ve aidiyet konusunda tekrar düşünmeye yol açmaktadır.

Ülkemiz göç hareketlerinin yabancısı değildir. Pek çoğumuz doğduğumuz şehir dışında yaşamakta ve ekmeğimizi kazanmaktayız. Tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye'nin de geçmişten günümüze ekonomik ve siyasi nedenlerle pek çok göç tipolojisine maruz kaldığı herkesçe malumdur. Türk ve İslam tarihine bakıldığında, göçün önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Hicret, İslam tarihinde yeni bir başlangıç olarak kabul edilir. Coğrafyamız, yüzyıllar boyunca pek çok din mensubuna da ev sahipliği yapmıştır. 15. yüzyılda, Portekiz ve İspanya'dan sürülen Yahudiler Osmanlı'ya sığınmışlar; 1829-1914 yılları arasında Balkanlar ve Kafkaslardan 5-7 milyon arasında Müslüman yine Osmanlı İmparatorluğunda güvenli bir yaşama kavuşmuşlar; 1923 nüfus mübadelesi ile Yunanistan ve Ege adalarında yaşayan 500.000'in üzerinde Türk azınlık, yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nde yeni hayatlarına başlamışlardır. Türkiye, onyıllar içinde çok farklı ülkelerden göç hareketlerine maruz kalmıştır. İkinci Dünya Savaşı sırasında, eğitimli binlerce Yahudi, Alman işgali altındaki Avrupa'dan Türkiye'ye kaçıp bir süre ülkemizde

yaşamışlar; 1980'lerde İran ve Irak'tan sığınmacılar siyasi nedenlerle geçici olarak ülkemize akın etmişler; 1990'larda, Arnavutlar, Pomaklar, Bulgaristan Türkleri, Boşnaklar, Türkistan ve Ahıska bölgelerinden zulme uğrayan Müslümanlar yine Türkiye'ye gelmişlerdir.

Günümüzde, Türkiye farklı göç hareketlerinde hem hedef hem de geçiş ülkesi konumundadır. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü istatistiklerine göre, 3.6 milyonu aşan geçici koruma altındaki Suriyeli ile 400.000 civarında büyük çoğunluğu Afgan, Iraklı ve İranlı olmak üzere uluslararası koruma altında sığınmacı bulunmaktadır. Ayrıca, 2000'li yıllardan bu yana Türkiye, Orta Doğu, Afrika ve Güney Asya dahil çok farklı ülkelerden gelen düzensiz göçmenler için bir geçiş ülkesi haline gelmiştir. Aynı zamanda, özellikle Orta Asya, Kafkaslar ve Doğu Avrupa'dan Türkiye'ye yönelik emek göçü devam etmektedir.

Bilindiği üzere, Türkiye aynı zamanda göç veren bir ülkedir. Batı Avrupa'ya yönelik 1960'larda başlayan işçi göçünden dünyanın her yerine dağılmış 6 milyonluk diasporaya dönüşen Türkiyeli göçmenler ise, artık yaşadıkları ülkelerde ekonomiye katkıda bulunan ve siyaseti etkileyen; sosyal ve ticari ağları, göçmen dernekleri ve federasyonlarıyla Türkiye ile sürekli iletişim halinde olan bir konuma gelmiştir. Göçle meydana gelen sosyal, iktisadi ve kültürel süreçleri daha iyi anlamaya eskisinden de fazla ihtiyaç vardır. İslamofobi, yabancı düşmanlığı, ırkçılık, ayrımcılık, sosyal dışlanma,

toplumsal tabakalaşma, toplumsal cinsiyet ve göçün kadınlaşması, toplumsal uyum(suzluk) sorunsalları göçün temel araştırma konuları arasında yer alan ve göçle gelen sosyal sorunlardan sadece birkaçıdır.

Göç bir yerden diğerine gitmekse eğer, en büyük göç zaten içimizde yaşanmaz mı? Nereye gidersek gidelim, anavatandan bir parça taşımaz mı? İşte edebiyat ve özellikle şiir, sayıların ve kuramların ötesinde bir alanda insanı tekrar odağına alarak bize göçü anla(t)mak için farklı bir kapı aralar. Türk edebiyatında da göç konulu şiirler karşımıza sıklıkla çıkar. Ölüm göç etmekle eş tutulur. Hasret, sıla, sürgün yine göç etmekle ilintilidir. Nazım Hikmet'in sürgün yılları memleket hasretiyle kokar:

*Memleketim, memleketim, memleketim,
Ne kasketim kaldı senin ora işi,
Ne yollarını taşımış ayakkabım,
Son mintanın da sırtımda paralandı çoktan,
Şile bezindendi.
Sen şimdi yalnız saçımın akında,
Enfarktında yüreğimin,
Alnımın çizgilerindesin memleketim,*

*Memleketim,
Memleketim...*

Cemal Süreya ise, *Göçebe* şiirinde hayat tarzını da göç imgesiyle bezeler:

*Biliyorsun ben hangi şehirdeysen
Yalnızlığın başkenti orası*

Edip Cansever'in *Mendilimde Kan Sesleri* şiirinde pek yakında 60 yılını geride bırakacak Al(a)manya yolcuları adeta can bulur:

*Trenler tıklım tıklım
Trenler cepheye giden trenler gibi
İşçiler
Almanya yolcusu işçiler
Kadınlar
Kimi yolcu, kimi gurbet bekçisi
Ellerinde bavullar, fileler*

Kolonyalar, su şişeleri, paketler

Onlar ki, hepsi

Bir tutsak ağaç gibi yanlış yerlere büyüyenler

Farklı kültür ve dillerde aktarılan bu göç şiirleri ve tercümelerinin derlemesi uzun bir uğraşı sonucu sizlerle buluşuyor. Her biri, göçü – hissedilenleri, arkada kalanları, yola çıkanları – ele alıyor; yerinden yurdundan edilmenin zorluğuna olduğu kadar, umuda dair alışılmadık simgeler taşıyor. Keyifle okumanız dileğiyle.

POETRY and MIGRATION: HUMAN BEINGS as AGENTS in MIGRATION FLOWS

Prof. Dr. Şebnem Koser Akçapar

**Director of Migration Research Center at
ASBU**

We cannot deny the fact that migration is as old as history of mankind. Yet, in today's world, we tend to see securitization of migration and migration as a problem or challenge rather than as an opportunity. Although there are different reasons of displacement and neatly divided categories of migrants such as forced and voluntary, it has become more and more difficult to differentiate these categories since political, economic, and socio-cultural reasons are intertwined with each other usually triggered by disasters, climate change, uneven development, civil wars, failing states, ethnic and religious discrimination. Therefore, the thin line between economic and forced migration is often blurred. While the division between internal migration and international migration is still valid as it encompasses crossing man-made borders between nation-states – a relatively new concept in history, the vast number of forced migrants today are not refugees who are able to cross these borders but internally displaced people sharing the same problems albeit without any international protection. We witness protracted situations in many cases

with no solution at sight, ranging from Palestinians to Afghans with the new additions of other nationalities such as Syrians and Venezuelans. We think and write about migration as social scientists, however only 3.5 % of world's population is on the move which makes almost 270 million as international migrants. The significance of the migration phenomenon does not have anything to do with the mere numbers though. It is the reality that it affects everybody – not only those migrating, but also those who stay behind. Obviously, migration is related with wealth, development, and human rights or lack thereof. Therefore, it has the innate capacity to impact countries of origin and countries of destination as well as transit at social, economic and political levels. Social exclusion and racism targeted at immigrant communities entangled with populist discourses in many countries today open up new discussions on identity, belonging and social cohesion.

Turkey is no stranger to migration flows. We are a nation of migrants. Many people live - whether willingly or because of *force majeure* such as marriage, work, education, loss of land – outside their place of birth. In the 1950s, when Turkey experienced rapid urbanization and modernization of agriculture, millions changed places in such a short time altering demographics thanks to rural-urban migration. Throughout history, Turkey hosted many refugees and migrants coming from far away lands or near. While millions belonged to same ethnic and religious

origin, there were many from different cultures to find a safe haven in our country. Today, Turkey is designated as the country hosting the highest number of refugees and asylum seekers who were forced to leave their homelands. Most recent figures indicate the number of Syrians under temporary protection reached 3.6 million whereas there are almost half a million other nationalities, such as Afghans, Iraqis and Iranians. Apart from refugees, Turkey attracts many labor migrants from Central Asia, Eastern Europe and Caucasus. Other than being a destination country in international migration flows, Turkey is a hub for transit migration for diverse nationalities especially those originating from countries in Africa, South Asia, and the Middle East. Turkey is a migrant-sending country at the same time. We will be commemorating the 60th anniversary of Turkish migration to Germany in 2021. In 6 decades, Turkish *gastarbeiter* became a vibrant community. They constituted the largest minority in Germany and important part of more than 6 million diaspora living outside the country.

In such turbulent times, it is utmost crucial to grasp the social, cultural and economic dynamics of migration processes. Racism, xenophobia, Islamophobia, discrimination, social stratification, social exclusion, feminization of migration, social cohesion and integration are only some issues that needs to be unearthed and examined at length. To this end, there is a need to put human beings and human stories as the first and foremost

subject of study. What better medium is there to use than poetry if we would like to emphasize the agency within us all? This short poem titled *After Aleppo* by Jehan Bseiso, an American-Palestinian, depicts the despair, strength, hope, and in-between-ness of Syrian refugees very eloquently:

I learned to read early.

*But the truth is sometimes I wish the letters remained
funny*

*drawings for longer, before the uninvited tyranny of
words, and*

*before other tongues found home in my big
mouth.*

I don't mean it literally.

One day, we will go back to Aleppo you said.

You don't mean it literally.

*Habeebi four years ago we shouted for change,
and now we are*

citizens of border towns.

*We go from Turkey, to Lebanon, to Egypt, but we
don't find*

Aleppo.

*We have food vouchers, and assistance criteria,
and intermittent*

empathy.

I don't write any more poetry.

The boat is sinking,

literally,

but I don't want to leave this room.

It smells like jasmine and you taste like freedom.

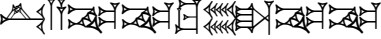
Poetry opens up a new world distancing us from elusive theories and fuzzy figures in migration. Rather, humans take the center stage in poems where emotions run deep with the use of metaphors, imagery, symbols that result in different interpretations in every reader. Turkish language is rich with similes in which death is akin to migration. In the Turkish literary scene, there are many master poets who had taken up themes of migration/exile/nostalgia/homesickness - Nazım Hikmet, Cemal Süreya, Edip Cansever and many more. This book on migration and poetry is an excellent example of integration, bringing successfully together different languages and different cultures in harmony under one roof. I am sure you will read these pages with great interest and come to appreciate diversity as the stronghold of mankind.

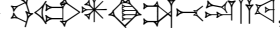
ŒİRLER

POEMS

“Lugalbanda’nın Güneş’e Yakarışı”

Anonim

Şiir, “Lugalbanda Dağ Mağarasında” adlı Sümer kral destanında yer alan şiirlerden bir tanesidir. Sümer katip geleneği eseri (ud ul an ki-ta ba₉-ra₂-a-ba) “Eski günlerde, gök yerden ayrı iken” olarak kayda geçmiştir. Sümer ordusu Uruk kentinden uzak Aratta ülkesine yürürken Lugalbanda hastalanır. Silah arkadaşları onu ıssız bir dağ mağarasında bırakmak zorunda kalır. Güneşe dua eden Lugalbanda, yurduna duyduğu özlemi ifade eder.¹

¹ , 135.-170. satırlar. Türkçe çeviri için bkz. Selim Ferruh Adalı ve Ali Turan Görgü, 2016. *Sümer Kral Destanları. Enmerkar ~ Lugalbanda*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul: 48-49. İngilizce çeviri için bkz. Vanstiphout, Herman, 2003. *Epics of Sumerian Kings: The Matter of Aratta* (Writings from the Ancient World 20). Society of Biblical Literature, Atlanta: 113, 115.

Esas metin / Original text

135. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
136. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
137. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
138. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
139. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
140. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
141. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
142. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
143. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
144. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
145. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
146. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
147. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
148. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎
149. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎

150.

血鳳舞鳳舞命分命口直主動命本又命口主舞舞舞舞

𠄎

151. 米分命命動口口命主舞命舞舞舞舞舞舞

152.

口分主米分血中命命動口口命主舞命舞舞舞

𠄎

153. 米分主主主主主主主主主主主主主主主主

154. 三命口直主動命分命命主舞命舞舞舞舞舞

155. 命動主分分分分分分分分分分

156. 風主分分分分分分分分分分

157. 舞主分分分分分分分分分分

158. 主主分分分分分分分分分分

159. 舞口動主主主主主主主主主主主主主主主主

160. 米動米分分分分分分分分分分

161. 米舞舞舞舞口舞舞分動米舞分分分分分分分分

162. 口主風分口分分分分分分分分分分

163. 分主風分分分分分分分分分分

164. 米分分分分分分分分分分分分分分分分

165. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎

166. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎

167. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎

168. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎

169. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎

170. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎

171. 𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎

172.

𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎𠄎

Transliterasyon / Transliteration

135. šeš-a-ne-ne ku-li-ne-ne
136. kug ^dlugal-ban₃-da hur-ru-um kur-ra mu-ni-ib-tag₄-a-aš
137. ir₂ diš-e a-nir diš-e
138. ir₂-e nig₂-šag₄-ne-ša₄-ka
139. šag₄ sig₃-ge i-si-iš ga₂-ga₂-de₃
140. šeš-gal-šeš-gal ^dlugal-ban₃-da kur-ra ba-an-sun₅-ne-eš
141. ud-ba lugal-ban₃-da tu-ra-am₃ ud 2-am₃ i-ni-in-zal
142. ud 2-am₃ ud maš-am₃ ba-an-tah
143. dutu e₂-a-ni-še₃ igi-ni ga₂-ga₂-gin₇
144. maš-anše šurum₃-še₃ sag il₂-i-gin₇
145. ud šu-nigin₂ a₂ ud-te-en-na-ra
146. i₃-gin₇ su-na mu-na-hal-ha
147. tu-ra-na nu-um-ta-ab-ed₃-de₃
148. ^dutu-ra an-še₃ igi he₂-em-ši-ib-il₂-ia-ke₄
149. a-a tud-da-na-gin₇ ir₂ ba-ši-in-pad₃
150. šu sag₉-sag₉-ga-ni hur-ru-um kur-ra-kam mu-na-ab-zi-zi-zi-i
151. ^dutu silim ga-ra-ab-dug₄ nam-ba-tu-tu-de₃-en
152. ur-sag dumu ^dnin-gal silim ga-ra-ab-dug₄ nam-ba-tu-tu-de₃
153. ^dutu šeš-mu-ne-ka kur-ra mu-un-ed₃-de₃
154. a-a hur-ru-um kur-ra ki šur ki-ka nam-ba-tu-tu-de₃
155. ki ama nu-gub-ba a-a nu-gub-ba
156. zu-a nu-gub-ba kal-la nu-gub-ba

157. ama-mu a dumu-mu nu-um-me
 158. šeš-mu a šeš-mu nu-um-me
 159. usar ama-mu e₂-a kur₉-ra-na ir₂-mu nu-še₈-še₈
 160. dingir ama dingir a-a ul-sug₂-ge-eš-a-ta
 161. dingir nam-usar-ke₄ lu₂ ba-ra-an-ed₃-de₃ im-me-a
 162. ur nu-zu hul-a lu₂ nu-zu huš-am₃
 163. kaskal nu-zu gab kur-ra-ka
 164. dutu lu₂ nu-zu lu₂ hul rib-ba-am₃
 165. a-gin₇ ki-lul-la nam-ma-e
 166. še-gin₇ sahar šeš-a nam-ba-da-gu₇-e
 167. gešpu-gin₇ edin ki nu-zu-ga₂ nam-ba-e-de₃-šub-bu-
 de₃-en
 168. mu in-na šeš-mu-ne-ka nam-ba-an-ku₄-ku₄-de₃-en
 169. su-lum-mar du₁₀-sa-mu-ne-ka nam-ba-an-ku₄-ku₄-
 de₃-en
 170. dim₂-ma-gin₇ kur-ra muš₃ nam-ba-an-tum₂-mu
 171. ^dutu ir₂-na šu ba-an-ši-in-ti
 172. zi-šag₄-gal₂-la-ni hur-ru-um kur-ra-ka mu-ni-ib-e₁₁-
 de₃

Transliterasyon: Selim Ferruh Adalı

“Lugalbanda’nın Güneş’e Yakarışı”

135. Kardeşleri ve yoldaşları,
136. Kutsal Lugalbanda’yı terk ettiler,
137. Gözyaşı ve ağıt ile,
138. Gözyaşı ve dua ile,
139. Kederlenerek ve gözyaşı dökerek,
140. Lugalbanda’nın büyük kardeşleri dağda yola devam ettiler,
141. Lugalbanda hasta yattı, iki gün geçti,
142. Bu iki güne bir yarım gün daha eklendi,
143. Güneş’in gözleri evinin üstündeydi,
144. Hayvanlar, dışkılarına bakar iken,
145. Günün sonunda, akşam serinliğinde,
146. [Lugalbanda] ter içinde kalmıştı,
147. Hastalığı geçmemişti,
148. Yüzünü Güneş’e döndü,
149. Babasına yakaran çocuk gibi ağladı,
150. Mağarada zarif ellerini kaldırdı ve ona dua etti:
151. “Ey Güneş, sana selam olsun! Beni bu hastalıktan kurtar!
152. Ey Kahraman, Ningal’in oğlu, sana selam olsun!
Beni bu hastalıktan kurtar!
153. Ey Güneş, kardeşlerim dağa tırmanıyor,
154. Ey Baba, bu mağarada, bu çok vahşi yerde, beni hasta hasta bırakma!

155. Burada anam yok, babam yok,
156. Tanıdığım yok, sevenim yok,
157. Burada “Ah vah yavrum!” diyecek anam yok,
158. “Ah vah kardeşim!” diyecek kardeşim yok,
159. Gelip ağlayacak anamın komşusu yok,
160. Ana tanrı ve baba tanrı burada olsaydı,
161. Komşuluk Tanrısı “Bu adam ölmesin!” derdi,
162. Yalnız köpek kederli, yalnız adam öfkeli olur,
163. Bu ıssız dağ başında,
164. Ey Güneş, yapayalnız bir adamım, durumum kötü,
165. Ölüm beni su gibi alıp götürmesin bu vahşi yerde!
166. Bir buğday tanesi gibi acı toprağa yedirme beni!
167. Bir topaç gibi atma beni bu ıssız yerlere!
168. Kardeşlerim küçümseyerek anmasın beni, kurtar beni bu hastalıktan!
169. Yoldaşlarım aşağılamasın beni, kurtar beni bu hastalıktan!
170. Sonum bir aciz gibi dağlarda olmasın!”
171. Güneş, Lugalbanda’nın gözyaşlarını sildi,
172. Mağarada cesaret ve güç vermişti ona.

Türkçesi: Selim Ferruh Adalı

“Lugalbanda’s Prayer to Sun”

135. His brothers and companions
136. Abandoned Holy Lugalbanda in the mountain cave.
137. In tears and sighs,
138. In tears and wailing,
139. In grief and weeping
140. Lugalbanda’s older brothers took to the mountains again.
141. Lugalbanda lay ill for two days,
142. And half a day was added to those two days.
143. Then, when the Sun was already looking toward home,
144. When the animals lifted their heads toward their cow-pens,
145. At the end of the day, the cool of the evening
146. Flowed over his flesh like balm—
147. But his illness had not yet gone.
148. He lifted his eyes to the Sun in the sky,
149. Wept to him as to his bodily father.
150. In the mountain cave he raised his fair hands, praying:
151. “Sun, I salute you! Let me no longer be ill!
152. “Hero, Ningal’s son, I salute you! Let me no longer be ill!
153. “Sun, my brothers are now ascending the mountains—

154. "O father, let me not stay ill in the mountain cave,
the most dismal place on earth!
155. "A place where there is no mother nor father,
156. "Nor an acquaintance, nor a loved one!
157. "My mother is not here to say: 'Woe! My child!';
158. "My brother is not here to say: 'Woe! My brother!'
159. "My mother's neighbor who frequents our house is
not here to wail for me.
160. "If mother god and father god were standing here,
161. "The god of neighborliness would say: 'This man
should not perish!'
162. "A dog unknown to anyone is sad; a man unknown
to anyone is dreadful.
163. "And here, on this unknown road at the edge of the
mountains,
164. "O Sun, there now is such a man unknown by
anyone: this is unbearable!
165. "Let me not be poured away like water in this
dismal place;
166. "Let me not yet eat bitter dust instead of barley;
167. "Let me not be thrown away like a throwstick in the
desolate plain!
168. "Let not my name be scorned by my brothers;
169. "Let me not be made into a jest among my
comrades;
170. "Let me not come to my end in the mountains like a
fool!"

171. The Sun accepted his tears;

172. He sent down his encouragement into the mountain
cave.

English: Herman Vanstiphout

“Sürgün Şiirleri”

Publius Ovid Naso

Tristia III. 1.

Missus in hanc uenio timide liber exulis urbem
da placidam fesso, lector amice, manum;
neue reformida, ne sim tibi forte pudori:
nullus in hac charta uersus amare docet.
Haec domini fortuna mei est, ut debeat illam
infelix nullis dissimulare iocis.
Id quoque, quod uiridi quondam male lusit in aeuo,
heu nimium sero damnat et odit opus.
Inspice quid portem: nihil hic nisi triste uidebis,
carmine temporibus conueniente suis.
Clauda quod alterno subsidunt carmina uersu,
uel pedis hoc ratio, uel uia longa facit;
quod neque sum cedro flauus nec pumice leuis,
erubui domino cultior esse meo;
littera suffusas quod habet maculosa lituras,
laesit opus lacrimis ipse poeta suum.
Siqua uidebuntur casu non dicta Latine,
in qua scribebat, barbara terra fuit.
Dicite, lectores, si non graue, qua sit eundum,
quasque petam sedes hospes in urbe liber."
Haec ubi sum furtim lingua titubante locutus,
qui mihi monstraret, uix fuit unus, iter.

"Di tibi dent, nostro quod non tribuere poetae,
molliter in patria uiuere posse tua.
Duc age, namque sequar, quamuis terraque marique
longinquo referam lassus ab orbe pedem."

Tristia III. 2.

Ergo erat in fatis Scythiam quoque uisere nostris,
quaeque Lycaonio terra sub axe iacet:

[...]

plurima sed pelago terraque pericula passum
ustus ab assiduo frigore Pontus habet.

Quique, fugax rerum securaque in otia natus,
mollis et inpatiens ante laboris eram,
ultima nunc patior, nec me mare portubus orbum
perdere, diuersae nec potuere uiae;
sufficit atque malis animus; nam corpus ab illo
acceptit uires, uixque ferenda tulit.

Dum tamen et terris dubius iactabar et undis,
fallebat curas aegraque corda labor:
ut uia finita est et opus requieuit eundi,
et poenae tellus est mihi tacta meae,
nil nisi flere libet, nec nostro parcior imber
lumine, de uerna quam niue manat aqua.

Roma domusque subit desideriumque locorum,
quicquid et amissa restat in urbe mei.

Ei mihi, quo totiens nostri pulsata sepulcri
ianua, sed nullo tempore aperta fuit?

Cur ego tot gladios fugi totiensque minata
obruit infelix nulla procella caput?

Tristia III. 1.

Bu şehre göndermiş olsalar da beni, bir sürgünün
kitabıyım ben, korku içinde

Bitkin düşmüş biri olarak, bana bir el uzatın, değerli
okurum.

Korkmayasınız, sizin için bir utanç vesilesi olacak da
değilim

Bu şiirimde tek bir dizede aşktan söz edilmez.

İşte benim ustamın talihi budur; bahtsız bir kişi

Herhangi bir latife edip saklamamalı talihini.

Gençlik çağında kapılmıştır o şiirin rüzgârına;

Ama artık çok geç, o şiire lanet okuyor, nefret duyuyor.

Siz bana kulak verin. Burada hüzünden başka bir şey
görmeyeceksiniz,

Buradaki şiir de buna uygun olacaktır.

Eğer bu ağıtın dizeleri farklı noktalarda durursa

Bunun sebebi ya vezin ölçüsü ya da yolculuğun
uzunluğudur.

Ne sedir yağına bulanmış altın sarısıyım ne de
süngertaşıyla pürüzsüzleştirildim;

Efendimden daha güzel görüneyim diye utançtan
kıpkırmızıyım.

Eğer dizelerin üstünde silme izleri varsa

Şairin gözyaşlarıyla şiirini yıkamış olmasıdır sebebi.

Şiirde yazılanlar Latinceye özgü değil gibi olursa,

Bir barbar diyarında yazılmış olmasıdır sebebi.

Söyleyin bana, okurlarım, nereye gittiğim, nerede
yaşadığımı sorun değilse

O hâlde yabancı diyarlarda yazılan bir kitap, şehre gelecektir.

Çekinerek, tereddüt ederek konuşmuşken böyle,
Zor da olsa buldum bana bir yol gösterecek.

“Tanrılar, şairimize lütfetmedikleri şeyleri sana
bağışlasın,

Vatanında dingin bir hayat yaşayasın.

Bana yol göster! Her ne kadar uzaktaki bir dünyadan,
bitkin bir hâlde

Karayı ve denizi aşmış olsam da, yine de takip
edeceğim seni”.

Tristia III. 2.

Karada ve denizde birçok tehlike atlattım,
Ve artık, sürekli buz gibi havası olan Pontus sahip bana.
Bir zamanlar iş güçten uzak duran, güven ve refah dolu
bir hayata doğmuş,
Narin ve zahmet çekmeye karşı dayanaksız olan ben,
Artık çok zor şeylere katlanıyorum; ne limansız denizler
Ortadan kaldırılabildi beni, ne de uzak yolculuklar.
Ruhum ne kadar da bahtsızmış; bedenimse, ruhumdan
Güç alarak, göğüs geriyor katlanılmaz şeylere.
Karada ve denizde zorluklar yaşasam da,
Oyaladı bu zorluklar tasalarımı ve hasta yüreğimi.
Artık yol bittiğine göre, yolculuk zahmeti de bitti,
Cezamı çekeceğim yere geldim.
Tek yaptığım şey ağlamak; gözlerimden dökülüyor
Göz yaşlarım, tıpkı kışın yağan kar taneleri gibi.
Roma; biricik memleketim ve özlemini çektiğim yerler
Gözümde tütüyor; yitirdim artık orada sahip olduğum her
şeyi.
Yazık bana! Kendi mezarımın kapısını ne kadar çok
çalsam da
Açılmadı bu kapı hiçbir zaman bana.
Neden o kadar çok kılıç, sık sık tehditkâr şekilde esen
Fırtınalar, almadı bu talihsiz kelleyi?

Türkçesi: Samet Özgüler

Tristia III. 1.

‘I come in fear, an exile’s book, sent to this city:
kind reader, give me a gentle hand, in my weariness:
don’t shun me in fear, in case I bring you shame:
not a line of this paper teaches about love.
Such is my author’s fate he shouldn’t try,
the wretch, to hide it with any kind of wit.
Even that unlucky work that amused him
in his youth, too late alas, he condemns and hates!
See what I bring: you’ll find nothing here
but sadness, poetry fitting circumstance.
If the crippled couplets limp in alternate lines,
it’s the elegiac metre, the long journey:
If I’m not golden with cedar-oil, smoothed with pumice,
I’d blush to be better turned out than my author:
if the writing’s streaked with blotted erasures,
the poet marred his own work with his tears.
If any phrase might not seem good Latin,
it was a land of barbarians he wrote in.
If it’s no trouble, readers, tell me what place,
what house to seek, a book strange to this city.’
Speaking like this, covertly, with anxious speech,
I found one, eventually, to show me the way.
‘May the gods grant, what they denied our poet,
to be able to live in peace in your native land.
Lead on! I’ll follow now, though, weary, I come
by land and sea from a distant world.’

Tristia III. 2.

So it was in my destiny to visit Scythia too,
and the land that lies under the Lycaonian pole:
neither you, you crowd of learned Muses,
nor you Apollo have brought aid to your priest.
It's no help to me I played about, without real sin,
that my Muse was more wanton than my life,
since I've suffered many dangers on land and sea,
and Pontus, seared by perpetual frost, holds me.
I who fled from 'business', born for idle ease,
I was tender, and incapable of labour,
now I endure the extremes, no harbourless seas
no far-flung journeys have had the power to kill me:
my spirit matched my ills: my body borrowed
strength from it to bear what's scarcely bearable.
Still, while I was hurled, anxious, over land and sea,
the effort masked my cares, and my sick heart:
so, now the journey's done, the toil is over,
and I've reached the country of my punishment,
only grieving pleases, there's no less rain from my eyes
than water from the melting snow in springtime.
Rome's in my thoughts, and home, and longed-for
places,
whatever of mine remains in the city I've lost.
Ah, how often I've knocked at the door of my own tomb
and yet it has never opened to me!

Why have I escaped so many swords, so many
storms that threatened to overwhelm an ill-starred life?

English: A. S. Kline

春望

“Baharın Seyri”

Du Fu (杜甫)

国破山河在，城春草木深。

感时花溅泪，恨别鸟惊心。

烽火连三月，家书抵万金。

白头搔更短，浑欲不胜簪。

“Baharın Seyri”

Memleket viran halde, dağlar nehirlerse eskisi gibi
yerinde,
Bahar yüzünü gösterince Şehre, yođunluk düştü ađaca
çimene.
Gözlerim yaşarır bakınca memleketin ahvaline açan
çiçeklere,
Hüzne kapılıp ürperirim kuŐlar yuvasından ayrı.
Savaşın alevleri sürüyor üç aydan beri,
Evden gelen mektubun on bin altından fazladır değeri.
Hüzünle düşüncelere dalıp kaŐıdıkça ak saçlarım daha da
seyrelmiŐ,
Öyle ki neredeyse toka tutmaz bir hale gelmiŐ.

Türkçesi: Ayşe Öztürk

“View in Spring”

The state broken, its mountains and rivers remain,
The city turns spring, deep with plants and trees.
Stirred by the time, flowers, sprinkling tears,
Hating parting, birds, alarm the heart.
Beacon fires stretch through three months,
A letter from family worth ten thousand in silver.
I’ve scratched my white hair even shorter,
Pretty much to the point where it won’t hold a hatpin.

English: Stephen Owen

“The Wanderer”

“Yolgezer”

Anonim

Hwær cwom mearg? Hwær cwom mago?
Hwær cwom mabþungyfa?
Hwær cwom symbla gesetu?
Hwær sindon seledreamas?
Eala beorht bune!
Eala byrnwiga!
Eala þeodnes þrym!
Hu seo þrag gewat,
genap under nihthelm,
swa heo no wære.
Stondeð nu on laste
leofre duguþe
weal wundrum heah,
wyrmlicum fah.
Eorlas fornoman
asca þryþe,
wæpen wælgifru,
wyrd seo mære,
ond þas stanhleoþu
stormas cnyssað,
hrið hreosende
hrusan bindeð,

wintres woma,
þonne won cymeð,
nipeð nihtscua,
norþan onsendeð
hreo hæglfare
hælepum on andan.
Eall is earfoðlic
eorþan rice,
onwendeð wyrda gesceaft
weoruld under heofonum.
Her bið feoh læne,
her bið freond læne,
her bið mon læne,
her bið mæg læne,
eal þis eorþan gesteal
idel weorþeð!

“Yolgezer”

(92a-110a)

Nerdedir o at? Nerdedir binicisi?
Ganimetin bağışlayıcısı nerede?
Ziyafet sofrasında yerimiz,
Şölen salonundaki neşemiz nerede?
Heyhat o parlak kadehe!
Heyhat o zırhlı yiğide!
Heyhat o prensin görkemine!
Nasıl geçti o zaman,
gölge gibi gecenin karanlığında,
sanki hiç var olmamışçasına.
Şimdi o aziz yiğitlerin yerinde
yılanlarla bezeli,
alabildiğine yüksek bir duvar durur.
kana susamış
mızrakların kudreti
katletti yiğitleri,
ah, acı kader!
ve fırtınalar aşındırır bu kayalıkları,
kışın belirtisi
yağan kar esir eder dünyayı;
Sonrasında gece çöküp
karanlık hükmedince gökyüzüne;
sert bir dolu fırtınası
eser kuzeyden,

insana düşman.
Acılar kuşatır
tüm yeryüzü krallığını,
değiştirir kaderin buyruğu
göklere altındaki dünyayı.
Burada zenginlik geçici,
dost geçici,
insan fani,
hısım fanidir,
bu dünyayı var eden ne varsa
heba olmaya mahkumdur.

Türkçesi: Hüseyin Alhas

“The Wanderer”

Where is the horse gone? Where the rider?

Where the giver of treasure?

Where are the seats at the feast?

Where are the revels in the hall?

Alas for the bright cup!

Alas for the mailed warrior!

Alas for the splendour of the prince!

How that time has passed away,

dark under the cover of night,

as if it had never been!

Now there stands in the trace

of the beloved troop

a wall, wondrously high,

wound round with serpents.

The warriors taken off

by the glory of spears,

the weapons greedy for slaughter,

the famous fate (turn of events),

and storms beat

these rocky cliffs,

falling frost

fetters the earth,

the harbinger of winter;

Then dark comes,

nightshadows deepen

from the north there comes
a rough hailstorm
in malice against men.
All is troublesome
in this earthly kingdom,
the turn of events changes
the world under the heavens.
Here money is fleeting,
here friend is fleeting,
here man is fleeting,
here kinsman is fleeting,
all the foundation of this world
turns to waste!

English: Sean Miller

“163. Koşma”

Karacaoğlan

Çıktım yücesine seyran eyledim
Dost ile gezdiğim çöller perişan
Bir başıma olsam gam çekmez idim
Bir ben değil cümle alem perişan

Başı pare pare dumanlı dağlar
Hastanın halinden ne bilir sağlar
Bozulmuş siyeci virane bağlar
Bülbülün konduğu güller perişan

Ezel biz de binerdik Arab ata
Türlü nimet çekilirdi somata
Terkettim sılayı çıktım gurbete
Altı Arab atlı beyler perişan

Fenadır dünyanın ötesi fena
Biz de erişemedik bir eyi güne
Terketmiş ilini bir benli suna
Ördeği gelmeyen göller perişan

Karac'oğlan der ki olaydı sözüm
Ayağın altına tüabdır yüzüm
Kırılmış perdesi çalmıyor sazım
Sazlar düzen tutmaz teller perişan

“Koşma 163”

I went up to the wild, high places
Where once I walked with my friend
If mine were the only cares, I could bear them
But all the world is desolate

The peaks are hidden, lost in the clouds
How can the healthy understand the sick?
Hedges are trampled and vineyards blighted
The nightingale’s rose is desolate

In the past, we rode on Arabian steeds
And sat at long tables laden with feasts
I deserted my birthplace and went abroad
Chiefs with fine Arab horses are desolate

The world’s other side is an evil place
Where fortune never designs to smile
A speckled duck has left her homeland
The lake’s still surface is desolate

Karac’oğlan cries, where are my songs?
My face is earth under your feet
My saz is broken, I cannot play
Its strings are tuneless and desolate

English: Seyfi Karabaş & Judith Yarnall

“Passaggio Notturmo”

“Gece Geçişi”

Vincenzo Cardarelli

Giace lassù la mia infanzia.
Lassù in quella collina
ch'io riveggo di notte,
passando in ferrovia,
segnata di vive luci.
Odor di stoppie bruciate
m'investe alla stazione.
Antico e sparso odore
simile a molte voci che mi chiamino.
Ma il treno fugge. Io vo non so dove.
M'è compagno un amico
che non si desta neppure.
Nessuno pensa o immagina
che cosa sia per me
questa materna terra ch'io sorvolo
come un ignoto, come un traditore.

“Gece GeçiŖi”

IŖıklarla pırıl pırıl
bir trenle geerken gece
gördüğüm Ŗu tepecikte,
iŖte Ŗurda,
yukarlarda,
ocukluğum yatar benim.
Yanık sap kokusu
dolduruyor içimi istasyonda.
Beni çağırın sayısız sesi andırın
eskil ve yaygın koku.
Ama gidiyor tren.
Nereye gittiğimi ben de bilmiyorum.
Uykudan gözünü bile açmayan
bir yol arkadaŖım var.
Bir yabancı gibi bir hain gibi
geçtiğim bu ana toprağının
benim için ne olduğunu
ne düşünür ve düşler başkası.

Türkesi: Bedrettin Cömert

“Night Landscape”

It lies up there my childhood.
There upon that hill
that I see again at night,
passing by on the railway,
marked by bright lights.
Smell of burnt stubble
strikes me at the station.
Ancient and diffuse smell
similar to many voices calling me.
But the train flees. I go, not knowing where.
My company is a friend
who is not even awake.
No one thinks or guesses
what it means to me
this motherly land which I overfly
like a stranger, like a betrayer.

English: Alessandro Baruffi

帰郷

“Eve Dönüş”

Chūya Nakahara (中原中也)

柱も庭も乾いてゐる
今日は好い天気だ
縁の下では蜘蛛(くも)の巣が
心細さうに揺れてゐる

山では枯木も息を吐く
あゝ今日は好い天気だ
路傍(ばた)の草影が
あどけない愁(かなし)みをする

これが私の故里(ふるさと)だ
さやかに風も吹いてゐる
心置なく泣かれよと
年増婦(としま)の低い声もする

あゝ おまへはなにををして来たのだと.....
吹き来る風が私に云ふ
『山羊の歌』より

“Eve Dönüş”

Sütunlar da bahçe de kurumuş
Bugün, güzel bir hava var
Köşedeki örümcek ağı
Yalnız titriyor

Dağlarda kurumuş ağaçlar nefes alıyor
Oh, bugün, güzel bir hava var
Yol kenarındaki çalılık gölgesi
Masum bir keder bırakıyor - yaratıyor

Burası benim memleketim
Ferah bir rüzgar esiyor
Göz yaşlarım usulca kendini bırakıyor
Yaşlı kadın sesim çıkıyor hafifçe

Ah, sen neler yaptın da döndün
Esen rüzgar soruyor bana...

Türkçesi: Nuray Akdemir

“Homecoming”

Dried are the columns and garden
A nice weather there is today
The spider web on the corner
Lonely shivers

Dried trees in the mountains are breathing
Oh, a nice weather there is today
The shade of the bushes on the roadside
Gives a feeling of innocent grief

This is my hometown
A fresh wind is blowing
My tears gently touch my cheek
Crone-like voice of mine faintly clatters

Oh, what have you done to return
Asks the blowing the wind...

English: Hüseyin Alhas

“Адыгэ хэку”

“Ана Vatanımız”

Anonim

Адыгэ уафэ,
Адыгэ щЫльэ,
Уэгум сихьамэ,
ЩЫльэр си пльапІэщ.
Адыгэ уафэ,
Адыгэ щЫльэ,
Уи ляхэм ситмэ,
Дунейм сытеткэ!

Уи кьалэ щхьиблым
Зыкь(ы)рагьэщхьу,
Вагьуэзэшиблыр
ЖэщкІэ зэщІоблэ(р).
А блым еянэу,
Нэхь ябжьыфІэкІыу
Си гурыфІыгьуэр
Адыгэ хэкукэ!

Уи губгьуэ куэщІыр
Пшэплъу хадыкІыр,
Тэрч кьызэрокІри
Псыдзэ зэхешэ(р).
Шым сыгьэшэси

Дэни сыгъакІуэ,
Вагъуэ жыпІамэ —
Дыгъэ къэсхьынкъэ!

Уи нэр зыдэплъэм
Уи лъэр лъоІэсыр.
Къырым илъ дани
УлъэІэсакъэ!
Адыгэ уафэ,
Адыгэ щІылъэ,
Уи лъахэм ситмэ,
Дунейм сытеткъэ!

“Ana Vatanımız”

Dünyadaki bu azametli kaleden
Cennetin doruğuna ulaşır havada süzülürüm
Çerkes cenneti,
Adige topraklarında.
Sadece bulduğumda yüreğimi
Adige semalarında,
Ocağımın tütüğü dizinin dibinde,
O zaman dipdiri yaşayan bir varlığım!

Yedi büyük kasaban
İhtişamıyla parıldar,
Tıpkı Büyük Ayının
Yedi gece yıldızı gibi.
Bu parıl parıl yedinin sekizincisi,
Daha da heybetli ve kutsal olanı,
Kalbimin gerçek tesellisi ve sığınağı,
İşte bizim Çerkes vatanımız, Çerkes halkımız!

Akşam karanlığı çökünce bereketli geniş kırlarına
En göz alıcı nakış işlenmiştir topraklarına.
Sanki bereketli, kudretli ulu Terek
Portresini gümüş tufanlarıyla yıkamış gibi.
İnsanı huşu içinde bırakan o zarif küheylana bindir beni,
Nereye istersen gönder; yaparım her şeyi senin için.
Dersen “bana semadan bir yıldız getir”
Zevkle getiririm sana azametli Güneşi.

Ufkunda gördüklerin
Azametle kazandıdır.
Kırım'ın seçkin ipekleri bile
Ganimetindir; buradadır.
Yüreğimi sadece
Çerkes kubbesine,
Adige toprağına kattığımda
İşte o zaman varlığımda anlam bulur, dirilirim!

Türkçesi: Zümre Gizem Yılmaz Karahan

“Circassia – Our Motherland”

Circassian heaven,
Adiga earth,
I ascend and soar right into heaven's zenith,
From my lofty watch bastion here on earth.
Adiga firmament,
Circassian soil,
It is only when I reside by your hearth,
That I am most alive on this Earth!

Thy seven large towns
Gloriously flicker,
Like the seven night stars
Of the great Dipper.
The eighth of these fine seven,
Even more august and solemn –
My true comfort and haven –
Is verily our Circassian nation!

On thy abundant and expansive steppes in the evening
A most vivid embroidery is depicted by the gloaming,
And as the fecund and mighty Terek waxeth great
It washeth silver inundations onto the portrait.
Mount me on my awesome, but elegant, steed,
And dispatch me anywhere for some deed,
"Fetch me a star from the heavens," if thou askest of me,
It's the great Sun, instead, that I shall gladly bring thee!

The compass of what thine eyes see
Is with tenacity attained by thee.
Even the exquisite silk of the Crimea
Thou, for spoil, hadst brought here!
Circassian sky,
Adiga land,
It is only when I am in thy home and fold,
That I am fully animated in this World!

English: Amjad Jaimoukha

“Himno y Regreso”

“Dönüş Sevinci”

Pablo Neruda

PATRIA, mi patria, vuelvo hacia ti la sangre.
Pero te pido, como a la madre el niño
lleno de llanto.

Acoge
esta guitarra ciega
y esta frente perdida.
Salí a encontrarte hijos por la tierra,
salí a cuidar caídos con tu nombre de nieve,
salí a hacer una casa con tu madera pura,
salí a llevar tu estrella a los héroes heridos.
Ahora quiero dormir en tu substancia.
Dame tu clara noche de penetrantes cuerdas,
tu noche de navío, tu estatura estrellada.
Patria mía: quiero mudar de sombra.
Patria mía: quiero cambiar de rosa.
Quiero poner mi brazo en tu cintura exigua
y sentarme en tus piedras por el mar calcinadas,
a detener el trigo y mirarlo por dentro.
Voy a escoger la flora delgada del nitrato,
voy a hilar el estambre glacial de la campana,
y mirando tu ilustre y solitaria espuma
un ramo litoral tejeré a tu belleza.

Patria, mi patria
toda rodeada de agua combatiente
y nieve combatida,
en ti se junta el águila al azufre,
y en tu antártica mano de armiño y de zafiro
una gota de pura luz humana
brilla encendiendo el enemigo cielo.
Guarda tu luz, oh patria!, mantén
tu dura espiga de esperanza en medio
del ciego aire temible.
En tu remota tierra ha caído toda esta luz difícil,
este destino de los hombres
que te hace defender una flor misteriosa
sola, en la inmensidad de América dormida.

“Dönüş Sevinci”

Vatanım, benim vatanım,
Sana yönelttim,
Akar kanımı.
Ben, gözü yaşlı bebek,
Anasına dil döken:
Yalvarırım dur,
Koru,
Bu kör gitarayı,
Bu yitik alını.
Sana yeryüzünde,
Oğullar bulmak için,
Çıktım;
Ve başuçlarında
Bekleyeyim diye:
Ak pak adın uğruna,
Yer düşenlerin.
Körpe ağacından,
Bir ev kurmak için,
Çıktım;
Ve yaralı yiğitlere,
Yıldızını götüreyim diye.
Sende uyumak istiyorum,
Bu gün de.
Geceni ver bana,
Bin telli geceni;
Yıldızlı ölçünü,

Gemiden geceni.

Gölge deęiřtirmek istiyorum,
Yurdum.

Gül deęiřtirmek istiyorum.

Kolumu,

İnce beline dolamak istiyorum.

Ayağının ucuna,

Çökmek istiyorum;

İçini görmek istiyorum,

Buędaym.

Bir nitrat çiçeği sececeęim,

İnce;

Buz gibi bir çandan,

Bir mekik iplięi eęireceęim;

O ıssız dillere destan köpüğünü,

Seyrederken senin:

Güzellięin için,

Sahillik bir kol öğreceęim.

Vatanım:

Gümbür gümbür sular,

Eriyen karla;

Çepeçevre vatanım.

Kükürtle hařır-neřir olur,

Kartal sende.

Mavi yakutlu,

Kakımlı Antartik elinde:
Şıkır şıkır insan
Bir ılık damlasıdır,
Parlar;
Düşman göğü aydınlatan.
Aman ha, ışığına vatan,
Karanlık, korkunç rüzgardan
Koru,
Sürt ümit başağını.
Bu korlu ışığın tümü,
Düştü senin,
Irak topraklarına.
Bu alınyazısını, insanların,
Sırf bir sırlı çiçektir,
Savundurur sana,
Uyuyan Amerika'nın enginliğinde.

Türkçesi: Enver Gökçe

“Hymn and Return”

Country, my country, I turn my blood in your direction
But I am begging you the way a child begs its mother,
With tears:

Take this blind guitar

And these lost features.

I left to find sons for you over the earth,

I left to comfort those fallen with your name made of
snow,

I left to build a house with you pure timber,

I left to carry your star to the wounded heroes.

Now I want to fall asleep in your substance.

Give me your clear night of piercing strings,

Your night like a ship, your altitude covered with stars.

My country: I want to change my shadow.

My country: I want to have another rose.

I want to put my arm around your narrow waist
and sit down on your stones whitened by the sea
and hold the wheat back and look deep into it.

I am going to pick the thin flower of nitrate,

I am going to feel the icy wool of the field,

and staring at your famous and lonesome sea-forma

I'll weave it with them a wreath on the shore for your
beauty.

Country, my country,
entirely surrounded by aggressive water
and fighting snow,
the eagle and the sulphur come together in you,
and a drop of pure human light
burns in your antarctic hand of ermine and sapphire,
lighting up the hostile sky.

My country, take care of your light! Hold up
Your stiff straw of hope
into the blind and frightening air.
All of this difficult light has fallen on your isolated land,
this future of the race,
that makes you defend a mysterious flower
alone, in the hugeness of an America that lies asleep.

English: Robert Bly

“Жди меня и я вернусь”

“Bekle Beni”

Kostantin Simonov (Костантин Симинов)

Жди меня, и я вернусь.
Только очень жди,
Жди, когда наводят грусть
Желтые дожди,
Жди, когда снега метут,
Жди, когда жара,
Жди, когда других не ждут,
Позабыв вчера.
Жди, когда из дальних мест
Писем не придет,
Жди, когда уж надоест
Всем, кто вместе ждет.

Жди меня, и я вернусь,
Не желай добра
Всем, кто знает наизусть,
Что забыть пора.
Пусть поверят сын и мать
В то, что нет меня,
Пусть друзья устанут ждать,
Сядут у огня,
Выпьют горькое вино

На помин души...
Жди. И с ними заодно
Выпить не спеши.

Жди меня, и я вернусь,
Всем смертям назло.
Кто не ждал меня, тот пусть
Скажет: - Повезло.
Не понять, не ждавшим им,
Как среди огня
Ожиданием своим
Ты спасла меня.
Как я выжил, будем знать
Только мы с тобой,-
Просто ты умела ждать,
Как никто другой.

“Bekle Beni”

Bekle beni, döneceğim
Bütün direncinle bekle beni.
Bekle hüznün yağmurları
Gökyüzünü kaplayınca,
Karakış üşütürken bekle,
Sarı sıcaklar yakarken bekle.
Kimseler beklemezken bekle beni,

Unut anılarla yüklü bir geçmiş
Ne bir mektup ne bir haber
Gelmesin ne çıkar, bekle beni
Bekle beni döneceğim
Bekle, yalnızca sen bekle beni.
Bekle beni döneceğim, bırak
Beklemekten usanmış dostlarım
Oğlum, anam, yoldaşlarım
Öldüğümü sansınlar benim
Umudu kesip bir ateşin başında
Beni yâd edip içsinler ama sen
İçme sakın yürek acısı o şaraptan
İnançla, sabırla bekle beni.

Bekle beni, döneceğim
Tüm ölümlere inat bekle.
Çünkü o büyük bekleyişin

Düşman ateşinden kurtaracak beni.
Bekle kızgın sıcaklar içinde,
Karlar savrulurken bekle beni,
Yalnızca seninle ben, ikimiz
Ölümsüz olduğumuzu bileceğiz;
O sırrı, o hiç kimsenin bilmediği.
Kimseler beklemezken
Beni beklediğini.

Türçesi: Sacide Üçer

“Wait for me”

Wait for me and I'll come back!
Wait with all your might!
Wait when dreary yellow rains
Tell you nothing's right;
Wait when snow is falling fast;
Wait when summer's hot;
When no one waits for other men
And all the past's forgot!
Wait when those that wait with you
Are bored and tired and glum,
And when it seems, from far away,
No letters ever come!

Wait for me and I'll come back!
Wait in patience yet
When they tell you off by heart
That you should forget;
And when my mother and my son
Give up on me at last
And friends sit sadly round the fire
And talk about the past
And drink a bitter glass of wine
In memory of me –
Wait! No rush to drink with them!
Tell them to wait and see!

Wait for me and I'll come back,
Escaping every fate!
'Just a lot of luck!' they'll say,
Those that didn't wait.
They will never understand
How, amidst the strife,
By your waiting for me, dear,
You had saved my life!
Only you and I will know
How you got me through!
Simply – you knew how to wait!
No one else but you!

English: Mike Munford

“Heydər Baba'ya Səlām”

“Haydar Baba'ya Selam”

Muhammed Hüseyn Şehriyar

Heydər Baba, ildırımlar şaxanda,
Sellər, sular şakqıldıyup axanda,
Gızlar ona səf bağılyup baxanda,
Səlām olsun şovkətüzə elüzə,
MənİM də bir adım gəlsün dilüzə.

Heydər Baba, kəhlik'lərün uçanda,
Kol dibinnən dovşan galxup qaçanda,
Baxçalarun çiçək'lənüp açanda,
Bizdən də bir mümkün olsa yad elə,
Açılmıyan ürək'ləri şad elə.

Bayram yeli çardaxları yıxanda,
Novruz güli, gar çiçəği çıxanda,
Ağ bulutlar köynək'lərin sıxanda,
Bizdən də bir yad eliyən sağ olsun,
Dərdlərimiz goy dikkəlsün dağ olsun.

Heydər Baba, gün daluvı dağlasın,
Üzün gülsün, bulaxlarun ağlasın,
Uşaxlarun bir dəstə gül bağlasın,

Yel gələndə ver gətirsin bu yana,
Bəlkə mənim yatmış bəxtim oyana.

Heydər Baba, sənün üzün ağ olsun,
Dört bir yanun bulağ olsun bağ olsun,
Bizdən sora sənün başun sağ olsun,
Dünya gazov-qədər ölüm itimdi,
Dünya boyı oğulsuzdı, yetimdi.

Heydər Baba, yolum sənnən kəc oldı,
Ömrüm geçdi, gələmmədim gec oldı,
Heç bilmədim gözəllərin nec' oldı.
Bilməzidim döngələr var, dönüm var,
İtginlik' var, ayrılıq var, ölüm var.

Heydər Baba, iğit əmək' itirməz,
Ömür geçər, əfsus bərə bitirməz,
Nəmərd olan ömri başa yetirməz.
Biz də vallah unutmırıq sizləri,
Görəmməsək' həlal edün bizləri.

[...]

Göz yaşına baxan olsa gan axmaz,
İnsan olan xəncər belinə taxmaz,
Amma heyif kör tutduğun buraxmaz,
Behiştimiz cəhənnəm olmaqdadur,
Zilhiccəmiz məhərrəm olmaqdadur.

Xəzan yeli yarpaxları tökəndə,
Bulut dağdan yenüp kəndə çökəndə,
Şəyxəislām gözəl səsin çəkəndə,
Nisgilli söz ürək'lərə dəyərdi,
Ağaşlar da Allaha baş əyərdi.

“Haydar Baba'ya Selam”

Haydar Baba, yıldırımlar çakınca,
Seller sular şakıldayıp akınca,
Kızlar ona saf bağlayıp bakınca,
Selâm olsun, şevketinize, elinize,
Benim de bir adım gelsin dilinize.

Haydar Baba, kekliklerin uçunca,
Çalı dibinden tavşan kalkıp kaçınca,
Bahçelerin çiçeklenip açınca,
Bizi de bir mümkün ise yâd eyle,
Açılmayan yürekleri şâd eyle.

Bayram yeli çardakları yıkınca,
Nevruz gülü, kar çiçeği çıkınca,
Ak bulutlar gömleklerini sıkınca,
Bizi de bir yâd eyleyen sağ olsun,
Dertlerimiz koy dikelsin, dağ olsun.

Haydar Baba, güneş sırtını dağlasın,
Yüzün gülsün, çeşmelerin ağlasın,
Çocukların bir deste gül bağlasın,
Yel gelince ver getirsin bu yana,
Belki benim yatmış bahtım uyana.

Haydar Baba, senin yüzün ak olsun,
Dört bir yanın çeşme olsun, bağ olsun,
Bizden sonra senin başın sağ olsun,

Dünya kaza ve kader, ölüm yitimidir,
Dünya boyu oğulsuzdur, yetimdir.

Haydar Baba, yolum senden ayrıldı,
Ömrüm geçti, gelemedim geç oldu,
Hiç bilmedim güzellerin ne oldu,
Bilmezidim dönemeç var, dönme var,
Kaybolma var, ayrılık var, ölüm var.

Haydar Baba, yiğit emek yitirmez,
Ömür geçer, esef yara kapatmaz,
Nāmert olan ömrü tamamlayamaz,
Biz de vallahi unutmayız sizleri,
Göremesek helāl edin bizleri.

[...]

Gözyaşına bakan olsa kan akmaz,
İnsan olan hançer beline takmaz,
Ama yazık kör tuttuğunu bırakmaz,
Cennetimiz cehennem olmaktadır,
Zilhiccemiz muharrem olmaktadır.

Hazan yeli yaprakları dökünce,
Bulut dağdan inip köye çökünce,
Şeyhelislām güzel sesini yükseltince,
Hasretli söz yüreklere değdi,
Ağaçlar da Allah'a baş eğdi.

Türkçesi: Muharrem Ergin

“Hail to Haydar Baba”

Haydar Baba when it thunders,
Floods rush down
Girls stand back and watch,
I hail your glory and your people,
May you remember our names too.

When your partridges take flight,
When the rabbits hop out of the bushes,
When your gardens have burst into blossoms,
May you remember our name too,
And make our depressed hearts happy.

When Nowruz gales uproot garden shelters!
And Nowruz flowers and snow drops blossom!
When the clouds wring out their clothes!
Greetings to those who remember us,
Let our sighs turn into mountains.

Haydar Baba may the sun warm your back,
Make your smiles and your springs shed tears,
Your children collect a bunch of flowers,
Send it with the coming wind towards us,
Perhaps my sleeping fortune would awaken!

Haydar Baba may you be fortunate!
Be surrounded with springs and orchards!
May you live long after us!

The world is paved with events, deaths and losses!
This world has long been childless and an orphan!

Haydar Baba my way differed from yours,
Life passed, I could not come until late!
I could not learn what happened to your beautiful ones,
Did not know there were perilous paths,
Losses, separations and death.

Haydar Baba good sons are faithful,
Life passes, regrets are wasteful,
Disloyal sons won't live long,
Believe me we have never forgotten you,
Forgive us if we failed to see you.
[...]

Blood is not shed if one sees another's woe!
He who is human never carries a dagger!
Alas, ignorance is a blinding trap!
Our paradise is replaced with hell!
Our happy days are turning mournful!

When autumn leaves fall,
And clouds hover over our village,
Skeykhalislam calling for prayer with pleasant voice,
His spiritual words dropped on hearts,
Even the trees bow to his prayer!

English: Gholam-Reza Sabri-Tabrizi

آه! لس آنجلس

“Ah, Los Angeles!”

Mecîd Nefisî

آه لس آنجلس! تو را چون شهر خود می‌پذیرم
و پس از ده سال با تو آشتی می‌کنم
بی‌واهمه می‌ایستم
به دیرک ایستگاه تکیه می‌دهم
و در صداهاى آخر شبت گم می‌شوم

مردی از خط آبی “یک” پیاده می‌شود
و به این سو می‌آید
تا قهوه‌ای “چهار” را بگیرد
شاید او هم از شب‌های دانشگاه برمی‌گردد
در راه بر روی نامه‌ای اشک ریخته
و از پشت سر صدای زنی را شنیده
که لهجه‌ای آشنا دارد

در خط “چهار” انگار باران می‌آید
زنی با چتر خود در گفت‌وگوست
و مردی یکریز دسته‌ی سیفون را می‌کشد

دیروز به کارلوس گفتم
“صبح‌ها از غرغاز چرخ تو بیدار می‌شوم”
او قوطی‌های پیسی را جمع می‌کند

بابت هر یک، چهار سنت می‌گیرد
و دوست دارد که به کوبا برگردد

از “پرومناد”، صدای خانه به دوش من می‌آید
دل‌تنگ می‌خواند و گیتار می‌زند
در کجای جهان می‌توانم
نالهی سیاه ساکسیفون را
در کنار “چایم” چینی بشنوم
و این پوست گرم زیتونی را از درون چشم‌های آبی بنگرم؟
کبوتران سبک‌بال
بر نیمکت‌های خالی نشسته‌اند
و به دایناسوری می‌نگرند
که آب مانده ی حوض را
بر سر و روی کودکان ما فرو می‌ریزد

صدای مرضیه از تهران مارکت می‌آید
برمی‌گردم و دل‌تنگ، پا بر گردهی تو می‌گذارم
آه! لس‌آنجلس
رگ‌های پرخونت را حس می‌کنم
تو به من آموختی که بپاخیزم
به پای‌های زیبای خود بنگرم
و همراه دیگر دوندگان ماراتون
بر شانه‌های پهن تو گام بگذارم

یک بار از زندگی خسته شدم
زیر پتویی چنبره زدم
و با مرگ خلوت کردم
تا اینکه از رادیوی همسایه

شعرهای شاعری روسی را شنیدم
که پیش از آنکه تیرباران شود
آنها را به حافظه‌ی زنش سپرد

آیا «آزاد» شعرهای مرا خواهد خواند؟
روزها که به مدرسه می‌رویم
از دور شماره‌ی اتوبوس را می‌بیند
و مرا صدا می‌کند
شب‌ها زیر دوش می‌ایستد
و می‌گذارد تا قطره‌های آب
بر اندام کوچکش فرو ریزند
گاهی به کنار دریا می‌رویم
او دوچرخه می‌راند
و من اسکیت می‌کنم
از دستگاهی پیسی می‌خرد
و به من هم جرعه‌ای می‌دهد
دیروز به خانه‌ی «رامتین» رفتیم
پدرش از پارسیان هند است
سدره و گُستی به تن داشت
و خانه را رنگ می‌کرد
بر آن چهار چوبه‌ی کوچک
به بهدینی می‌مانست
که از هر مز به سنجان پارو می‌کشد

آه! لس آنجلس
بگذار خم شوم
و بر پوست گرم تو
گوش بگذارم

شاید در تو سنجان خود را بیابم
نه! این سایش کشتی بر ساحل سنگی نیست
غز غاژ چرخ‌های خط “هشت” است
می‌دانم

در خیابان آیداهو پیاده خواهم شد
از کنار چرخ‌های به جا مانده‌ی خانه بدوشان
خواهم گذشت

از پله‌های چوبی بالا خواهم رفت
در را خواهم گشود

دکمه‌ی پیام‌گیر را خواهم فشرد
و در تاریکی چون ماهیگیری

منتظر خواهم ماند. (۱۰)

“Ah, Los Angeles!”

Ah, Los Angeles! Seni kendi şehrim sayıyorum
ve on yıldan sonra uzlaşıyorum seninle!
Kaygısız dikiliyorum
sırtımı durağın direğine yaslayarak.
Kayboluyorum, senin gecenin geç saatlerinin sesinde.

1 Numaralı Mavi Hattan bir adam iniyor
geçiyor bu yana doğru
yakalamak için 4 Numaralı Kahve Rengi Hattı.
O da belki fakültenin gecelerinden dönüyordur
belki dökmüştür gözyaşlarını bir mektubun üzerine
duymuştur omzunun üstünden
tanıdık aksanlı bir kadının sesini.

4 Numaralı Kahve Rengi Hatta yağmur yağıyor.
Kadının biri şemsiyesiyle konuşuyor
boyuna bir sifonun kolunu çekiyor adamın biri.
Dün Carlos’a dedim ki:
“El arabanın gıcirtısı yüzünden sabahları uykumdan
oluyorum.”
Tanesi dört sent eden
metal meşrubat kutularını topluyor o
Küba’ya geri dönebilmek için.
Benim evsiz adamın sesi geliyor Promenade’den
içli söylüyor, çalıp gitarını.
Dünyanın neresinde duyabilirim aynı anda

hem bir saksafonun kara iniltisini
hem Çin işi rüzgar çanlarının sesini
ve nerede görebilirim bu sıcak zeytuni teni
mavi gözlerin ta içinde?
Oynak güvercinler
boş banklara kondular
havuzdaki bayat suyu
çocuklarımızın üstüne püskürten
bir dinozora bakıyorlar.
Tahran Pazarı'ndan Merziye çalınıyor.
Geri dönüyorum ve hasretle
ayaklarımla sırtına basıyorum.
Ah, Los Angeles!
Hissediyorum kanınla dolu damarlarımı.
Görebileyim diye güzel ayaklarımı
sen öğrettin bana ayakta durmayı
ve öteki maratoncularla uyum içinde
senin geniş omuzlarında koşmayı.

Bir defasında yorgun düştüm hayattan.
Büzüşüp battaniyenin altında
ölümle baş başa kaldım
komşumun radyosundan
bir Rus şairinin
kurşuna dizilmeden önce
karısına ezberlettiği şiirlerini işitinceye kadar.

Acaba oğlum Azad şiirlerimi okuyacak mı?

Gündüzleri okula gidiyoruz,
otobüsün numarasını ta uzaktan okuyor
ve sesleniyor bana.
Akşamları dikiliyor düşün altında
izin veriyor su damlacıklarının
küçük bedeninden süzülmesine.
Bazen deniz kıyısına gidiyoruz,
o bisiklete biniyor
ben patenle kayıyorum.
Otomattan bir Pepsi alıyor
bir yudum da bana veriyor.

Dün Ramtin'in evine gittik.
Babası Hint Parsilerinden.
sedre ve kutsi giymiş
evi boyuyordu.
O küçük iskelenin üzerinde
Hormoz'dan Sencan'a kürek çeken
bir Zerdüsti'ye benziyordu.

Ah, Los Angeles!
İzin ver eğilip dayayayım kulağımı sıcak tenine.
Belki kendi Sencan'ımı bulurum sende.
Hayır, kayalık sahile sürtünen bir kayığın sesi değil bu,
8 Numaralı Hattın motorunun gürültüsü, biliyorum.
Idaho Caddesinde ineceğim
evsizlerin el arabalarının yanından geçeceğim
tırmanacağım ahşap basamaklardan.

Kapıyı açar açmaz
basacağım telesekreterin düğmesine
ve bir balıkçı gibi
beklemeye başlayacağım karanlıkta.

Türkçesi: M. Bülent Kılıç

“Ah, Los Angeles”

Ah, Los Angeles!
I accept you as my city,
And after ten years
I am at peace with you.
Waiting without fear
I lean back against the bus post.
And I become lost
In the sounds of your midnight.

A man gets off Blue Bus 1
And crosses to this side
To take Brown Bus 4.
Perhaps he too is coming back
From his nights on campus.
On the way he has sobbed
Into a blank letter.
And from the seat behind
He has heard the voice of a woman
With a familiar accent.
On Brown Bus 4 it rains.
A woman is talking to her umbrella
And a man ceaselessly flushes a toilet.

I told Carlos yesterday,
"Your clanging cart
Wakes me up in the morning."

He collects cans
And wants to go back to Cuba.
From the Promenade
Comes the sound of my homeless man.
He sings blues
And plays guitar.
Where in the world can I hear
The black moaning of the saxophone
Alongside the Chinese chimes?
And see this warm olive skin
Through blue eyes?
The easy-moving doves
Rest on the empty benches.
They stare at the dinosaur
Who sprays stale water on our kids.
Marziyeh sings from a Persian market
I return,homesick
And I put my feet
On your back.
Ah, Los Angeles!
I feel your blood.
You taught me to get up
Look at my beautiful legs
And along with the marathon
Run on your broad shoulders.

Once I got tired of life
I coiled up under my blanket

And remained shut-off for two nights.
Then, my neighbor turned on NPR
And I heard of a Russian poet
Who in a death camp,
Could not write his poems
But his wife learned them by heart.

Will Âzad read my poetry?
On the days that I take him to school,
He sees the bus number from far off.
And calls me to get in line.
At night he stays under the shower
And lets the drops of water
Spray on his small body.
Sometimes we go to the beach.
He bikes and I skate.
He buys a Pepsi from a machine
And gives me one sip.

Yesterday we went to Romteen's house.
His father is a Parsee from India.
He wore sadra and kustî
While he was painting the house.
On that little stool
He looked like a Zoroastrian
Rowing from Hormoz to Sanjan.

Ah, Los Angeles!

Let me bend down and put my ear
To your warm skin.
Perhaps in you
I will find my own Sanjan.
No, it's not a ship touching
Against the rocky shore;
It's the rumbling Blue Bus 8.
I know.
I will get off at Idaho
And will pass the shopping carts
Left by the homeless
I will climb the stairs
And will open the door.
I will start the answering machine
And in the dark
I will wait like a fisherman.

English: Mecîd Nefisî

من أنا, دون منفي؟

“Kimim Ben, Sürgün Olmadan?”

Mahmoud Darwish

غريبٌ على ضفة النهر ,كالنهر ..يَربطُنِي
باسمك الماء . لا شيء يُرجعني من بعيدي
إلى نخلتي :لا السلامُ ولا الحربُ . لا
شيء يُدخِلني في كتاب الأناجيل . لا
شيء ... لا شيء يُومضُ من ساحل الجَزْر
والمَدّ ما بين دجلةَ والنيل . لا
شيء يُنزلني من مراكب فرعون . لا
شيء يَحْمِلني أو يُحْمِلني فكرةً :لا الحنينُ
ولا الوَعْدُ . ماذا سأفعل ؟ ماذا
سأفعل من دون منفي ,وليلٍ طويلٍ
يُحدِّقُ في الماء؟

يربطُنِي

بأسمك

.....الماء

لا شيء يأخذني من فراشات حُلْمِي
إلى واقعي :لا الترابُ ولا النارُ . ماذا
سأفعل من دون وَرْدٍ سَمَرَقَنْدُ ؟ ماذا
سأفعل في ساحةِ تصفُّلُ المُنشدين بأحجارها
القمرية؟ صرنا خَفِيفِينَ مثلَ منازلنا
في الرياح البعيدة . صرنا صَدِيقِينَ للكائنات
الغريبة بين الغيوم ...وصرنا طَلِيقِينَ من
جاذبيةِ أرضِ الهُوَيَّة . ماذا سنفعل ...ماذا

سنفعل من دون منفى , وليلٍ طويلٍ
يُحَدِّقُ في الماء؟

يربطني

بأسمك

...الماء

لم يبقَ سواك , ولم يبقَ منك
سوايَ غريباً يُمَسِّدُ فَحَدَّ غَرِيبَتِهِ : يا
غريبهُ !ماذا سنصنع في ما تبقى لنا
من هُدوءٍ ... وقيلولةٍ بين أسطورتين؟
.ولا شيء يحمِلُنَا : لا الطريقُ ولا البيتُ
, هل كان هذا الطريق كما هو منذ البداية
أم أنّ أحلامنا وَجَدَتْ فرساً من خيول
المَغُولِ على التلِّ فأَسَنَّبَلْتُنَا ؟
وماذا سنفعلُ؟

ماذا

سنفعلُ

من

دون

منفى؟

“Kimim Ben, Sürgün Olmadan?”

Nehir kıyısındaki bir yabancı, nehir gibi ... Su
bağlar beni adına. Hiçbir şey uzaklığımdan geri
getiremez beni
palmiye ağacıma: ne barış ne savaş. Hiçbir şey getiremez
beni
İncilin bağrına. Hiç
bir şey... Hiç bir şey ışıdamaz
Fırat ve Nil arasındaki gelgitten. Hiçbir şey
indiremez beni firavunun teknesinden. Hiçbir şey
taşımaz beni ya da sağlamaz bir fikir taşımamı: ne özlem
ne söz. Ne yapacağım? Ne
yapacağım, sürgün ve suya bakan
Uzun bir gece olmadan?

Su
Bağlar beni
Adına...
Hiçbir şey rüyalarımın kelebeklerinden götürmez beni
Gerçekliğime: ne toz ne ateş. Ne
yapacağım Semerkant'ın gülleri olmadan? Ne
yapacağım aydan taşlarıyla şarkıcıları parlatan
bir tiyatrodaki? Taş idik tüy olduk evlerimiz gibi
uzak rüzgarlardaki. İki arkadaş olduk
Bulutlardaki yaratıklarla ... ve şimdi kurtuluyoruz
kimlik toprağının ağırlığından. Ne yapacağız... ne
yapacağız sürgün ve suya bakan

Uzun bir gece olmadan?

Su

Bağlar beni

Adına ...

Ne benden geriye senden başka bir şey kaldı, ne de
senden geriye

Benden başka bir şey, yabancı ovuyor kendi yabancısının
baldırını: Hey

yabancı! Ne yapacağız bize kalanlarla

İki efsane arasındaki sakinlik ve uyuklamada?

Ve hiçbir şey bizi taşımaz: ne yol ne ev.

Bu yol her zaman böyle miydi, en başından beri,

Yoksa hayallerimiz tepede bir kısrak mı buldular

Moğol atları arasında ve bizi onunla mı değiş tokuş
ettiler?

Ve ne yapacağız?

Ne

yapacağız

Sürgün

Olmadan?

Türkçesi: Mine Özyurt Kılıç & Hüseyin Alhas

“Who Am I, Without Exile?”

A stranger on the riverbank, like the river ... water
binds me to your name. Nothing brings me back from my
faraway

to my palm tree: not peace and not war. Nothing
makes me enter the gospels. Not
a thing ... nothing sparkles from the shore of ebb
and flow between the Euphrates and the Nile. Nothing
makes me descend from the pharaoh's boats. Nothing
carries me or makes me carry an idea: not longing
and not promise. What will I do? What
will I do without exile, and a long night
that stares at the water?

Water

binds me

to your name ...

Nothing takes me from the butterflies of my dreams
to my reality: not dust and not fire. What
will I do without roses from Samarkand? What
will I do in a theater that burnishes the singers with its
lunar
stones? Our weight has become light like our houses
in the faraway winds. We have become two friends of the
strange
creatures in the clouds ... and we are now loosened

from the gravity of identity's land. What will we do ...
what
will we do without exile, and a long night
that stares at the water?

Water
binds me
to your name ...
There's nothing left of me but you, and nothing left of
you
but me, the stranger massaging his stranger's thigh: O
stranger! what will we do with what is left to us
of calm ... and of a snooze between two myths?
And nothing carries us: not the road and not the house.
Was this road always like this, from the start,
or did our dreams find a mare on the hill
among the Mongol horses and exchange us for it?
And what will we do?
What
will we do
without
exile?

English: Fady Joudah

ASBU

www.asbu.edu.tr

Hükümet Meydanı No:2 Ulus/Ankara

Tel. 0312 596 44 44